

Резюме

Андрусів У. Б. Основні аспекти охорони суб'єктивних прав організацій мовлення на міжнародному рівні.

У цій роботі автор досліджує низку питань, пов'язаних з розкриттям системи міжнародної охорони прав організацій мовлення як особливого суб'єкта суміжних прав. При цьому аналізуються ключові міжнародні конвенції та директиви, а також регіональні угоди. Зроблені теоретичні та практичні висновки покликані сприяти становленню належного рівня охорони прав мовників.

Ключові слова: організація мовлення, суміжні права, міжнародна охорона, право ЄС, ВОІВ.

Резюме

Андрусив У. Б. Основные аспекты охраны субъективных прав организаций вещания на международном уровне.

В этой работе автор исследует ряд вопросов, связанных с раскрытием системы международной охраны прав организаций вещания как особого субъекта смежных прав. При этом анализируются ключевые международные конвенции и директивы, а также региональные соглашения. Сделанные теоретические и практические выводы призваны способствовать становлению надлежащего уровня охраны прав вещателей.

Ключевые слова: организация вещания, смежные права, международная охрана, право ЕС, ВОИС.

Summary

Andrusiv U. The main aspects of the protection of the rights of broadcasting organizations at the international level

In this article, the author studies a number of issues related to the disclosure of the international system of protection of the rights of broadcasting organizations as a special subject of related rights. It analyzes key international conventions and directives, as well as regional agreements. The theoretical and practical conclusions made are intended to contribute to the establishment of an adequate level of protection of the rights of broadcasters.

Key words: broadcasting organization, neighboring rights, international protection, EU law, WIPO.

УДК 347.77

І. І. ВАЩИНЕЦЬ

Іван Іванови Ващинець, кандидат юридичних наук, доцент Київського університету права НАН України

АВТОРСЬКІ ПРАВА НА РЕЗУЛЬТАТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПРАВА ЛЮДИНИ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Відповідно до частини першої ст. 8 Основного Закону в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Одним із стрижневих елементів верховенства права є повага до прав людини¹, які закріплені у міжнародних актах і національних конституціях. Окрему групу таких прав людини становлять права у сфері науки та культури.

Протягом останніх двох десятиліть набуло актуальності питання співвідношення та взаємного впливу прав інтелектуальної власності, особливо авторських прав, з правами людини у сфері науки та культури. Це питання викликало і продовжує викликати численні дискусії як серед науковців, так і серед практиків. Особливо гостро такі дискусії точаться на міжнародному рівні щодо кореляції авторських прав і прав людини, визначених у міжнародних договорах. У цій статті ми намагалися дати короткий аналіз позицій учасників дискусії та висловити свою точку зору на досліджуване питання.

Пункт другий ст. 27 Загальної декларації прав людини надає кожній людині право на захист її моральних і матеріальних інтересів, що є результатом наукових, літературних або художніх праць, автором яких вона є.

У пункті 1с) ст. 15, прийнятого на розвиток положень Загальної декларації Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права зазначається, що держави, які беруть участь у цьому Пакті, визнають право кожної людини на користування захистом моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з будь-якими науковими, літературними чи художніми працями, автором яких вона є.

Певною мірою подібним є формулювання у Конституції України, ст. 54 якої гарантує громадянам свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

Тривалий час вважалося, що права людини як права публічні не перетинаються жодним чином із правами авторів літературних і художніх творів, винахідників та іншими правами інтелектуальної власності, які

за своєю природою є приватними. Відповідно, питання взаємного впливу цих прав не було предметом уваги ні з боку фахівців з інтелектуальної власності, ні з боку спеціалістів у сфері прав людини. Наслідком цього стало фактично ізольоване існування двох зазначених режимів, які займалися власними проблемами і не вбачали один в одному ні допомоги, ні загрози, ні можливостей для експансії².

У вітчизняній літературі вважається загально визнаним, що Конституція є фундаментальною базою для кожної галузі права, включаючи й цивільне³, конституційні положення отримують розвиток у цивільному законодавстві, а Цивільний кодекс становить змістовно-значеннєве продовження Конституції⁴, яка є також джерелом права інтелектуальної власності⁵. Відтак, співвідношення прав інтелектуальної власності та прав людини розглядається в Україні, як правило, саме у зазначеній площині. Слід, однак, відмітити ряд досліджень впливу прав людини на права інтелектуальної власності, зокрема у сфері медицини та фармації, які вже певний час проводяться у нашій країні визнаними фахівцями⁶.

Співвідношення прав людини та прав інтелектуальної власності вперше стало предметом активного обговорення у 90-х роках ХХ ст., коли країни, що розвиваються, стикнулися з колізією положень міжнародних угод у сфері прав людини, які передбачають право на охорону здоров'я, та положеннями Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС), підписаної у 1994 р. у рамках СОТ⁷, спрямованих на забезпечення прав інтелектуальної власності, зокрема, захист патентів у сфері медицини і фармації. Чи не найвідомішою міжнародною зустріччю, на якій обговорювалися питання взаємодії прав людини та інтелектуальної власності, був круглий стіл, організований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності у співробітництві з Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини 9 листопада 1998 р. у Женеві до 50-річчя прийняття Загальної декларації прав людини. Саме цей круглий стіл, на який були запрошені експерти у сфері прав людини та інтелектуальної власності з усього світу, фактично поклав початок тривалій та складній дискусії щодо взаємного впливу цих двох правових режимів. Одним із результатів зустрічі став заклик до фахівців як у сфері прав людини, так і у сфері інтелектуальної власності почати діалог із актуальних питань. При цьому учасники зазначили, що погляд на інтелектуальну власність крізь призму дискурсу прав людини сприятиме пошуку шляхів можливого реформатування механізму власності, що дасть змогу включити до нього інтереси та потреби, які наразі у ньому відсутні⁸.

Певним проміжним підсумком обговорення проблеми співвідношення прав людини та майнових прав інтелектуальної власності, у т.ч. й закріплених в Угоді ТРИПС, чи принаймні його початкового етапу, можна назвати резолюцію № 2000/7 Підкомісії щодо просування і охорони прав людини при Управлінні Верховного комісара ООН з прав людини, яка отримала назву «Права інтелектуальної власності та права людини»⁹. У тексті резолюції фактично вперше на такому рівні задекларована наявність конфлікту між режимом прав інтелектуальної власності, установленим Угодою ТРИПС, та міжнародними угодами з прав людини.

Резолюція підтверджує, що право автора на захист моральних і матеріальних інтересів у зв'язку з будь-якими створеними ним науковими, літературними чи художніми працями, передбачене пунктом другим ст. 27 Загальної декларації прав людини та ст. 15(1) Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, є правом людини, яке може бути обмежене в суспільних інтересах.

Крім того, Підкомісія нагадала усім урядам про примат зобов'язань у сфері прав людини над економічною політикою та угодами і поставила вимогу як урядам, так і міжурядовим організаціям враховувати зобов'язання і принципи у сфері прав людини під час вироблення міжнародної економічної політики, а також включити положення щодо захисту соціальної функції інтелектуальної власності до національного й локального законодавства та до міжнародної політики і практики.

Нарешті, резолюція закликала Комітет ООН з економічних, соціальних і культурних прав прояснити співвідношення між правами інтелектуальної власності та правами людини, у т.ч. й шляхом розробки загального коментаря з цього питання, а Верховному Комісару ООН з прав людини провести аналіз впливу прав людини на Угоду ТРИПС.

Зазначені рекомендації були взяті до уваги і Комітетом, і Верховним Комісаром. Результатом роботи Комітету ООН з економічних, соціальних і культурних прав стали Зауваження загального порядку 17, прийняті на тридцять п'ятій сесії 12 січня 2006 року¹⁰.

У перших трьох пунктах Зауважень Комітет коротко окреслює свої погляди на природу прав людини та прав інтелектуальної власності. Так, у п. 1 зазначається, що права людини є фундаментальними, невід'ємними і універсальними правами фізичних осіб і, за певних обставин, – груп фізичних осіб та громад. Права людини мають основоположний характер, оскільки вони притаманні людській особистості як такій. На відміну від прав людини, права інтелектуальної власності зазвичай мають тимчасовий характер і можуть бути анульовані, ліцензовані або передані іншій особі. Якщо в рамках більшості сучасних правових систем права інтелектуальної власності, часто за винятком моральних прав, можуть бути передані, обмежені за строками і сферою застосування, продані, змінені і навіть втрачені, то права людини є необмеженими за часом вираження основних прав людської особистості. Якщо право людини користуватися захистом моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з її будь-якими науковими, літературними чи художніми працями, гарантує особистий зв'язок між авторами та їхніми творами і між народами, громадами або іншими групами та їх спільним культурним спадком, а також їхні основні матеріальні інтереси, які необхідні, щоб дозволити авторам досягнути достатнього життєвого рівня, то режими інтелектуальної власності головню захищають ділові та корпоративні інтереси і капіталовкладення. Крім того зазначається, що межі захисту моральних і матеріальних інтересів автора, передбачені в п. 1с) ст. 15 Пакту, необов'язково збігаються з тим,

що називається правами інтелектуальної власності в національному законодавстві або в міжнародних угодах. Відтак, Комітет ООН підкреслює, що важливо не ототожнювати права інтелектуальної власності і право людини, яке визнається у зазначеному пункті ст. 15.

Незважаючи на перераховані відмінності між зазначеними правами, Комітет, хоча і непрямо, визнає певні точки їхнього дотику. Передусім це стосується так званих «моральних інтересів», які, на думку авторів Зауважень, були однією з головних цілей розробників пункту другого ст. 27 Загальної декларації прав людини. Намір останніх полягав у тому, щоб проголосити виключно особистий характер кожного творіння людського розуму, забезпечивши надійний зв'язок між творцями та їхніми творами.

З урахуванням історії розробки пункту другого ст. 27 Загальної декларації прав людини та п. 1с) ст. 15 Пакту Комітет вважає, що «моральні інтереси» в п. 1с) ст. 15 включають право авторів бути визнаними творцями їхніх наукових, літературних і художніх творів та протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню або іншій зміні таких творів, а також будь-якому іншому посяганням на них, здатному завдати шкоди честі або репутації автора. Іншими словами, Комітет визнає, що частиною «моральних інтересів» є особисті немайнові (моральні) права автора на авторство та цілісність (недоторканність) твору, як вони визнані у ст. 6-bis Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів¹¹. Стаття 14 Закону України «Про авторське право та суміжні права»¹² містить тотожні формулювання зазначених прав. Подібне формулювання особистих немайнових прав автора містять також і ст. ст. 438 і 439 Цивільного кодексу України¹³.

Що ж стосується «матеріальних інтересів» у розумінні п. 1с) ст. 15 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, то вони, на думку Комітету, відображають тісний зв'язок цього положення з правом володіти майном, яке визнане у ст. 17 Загальної декларації прав людини і в регіональних договорах про права людини, а також з правом будь-якого працівника на належну винагороду (ст. 7 Пакту). На відміну від інших прав людини, матеріальні інтереси авторів не пов'язані безпосередньо з особою творця, але є однією з передумов користування правом на достатній життєвий рівень. При цьому строк захисту матеріальних інтересів згідно зі ст. 15 Пакту не обов'язково розповсюджується на весь строк життя автора. Мета надання авторам можливості мати достатній життєвий рівень може бути досягнута радше шляхом одноразових виплат або наділення автора протягом обмеженого періоду часу виключним правом на експлуатацію його наукового, літературного чи художнього твору.

24 грудня 2014 р. Спеціальний доповідач у сфері культурних прав Ради ООН з прав людини Фаріда Шахід представила доповідь щодо політики у сфері охорони авторських прав на науку і культуру¹⁴, у якій підтримується позиція Комітету ООН з економічних, соціальних і культурних прав щодо хибності прирівнювання прав людини до авторських прав. У доповіді підкреслюється, що право людини на захист авторства є не просто синонімом охорони авторських прав або посиланням на неї, а суміжною концепцією, на основі якої слід давати оцінку авторському праву. Захист авторства як права людини вимагає в одних випадках більшого, а в інших меншого, ніж це в даний час передбачено законами про охорону авторських прав більшості країн (пункт 29 Доповіді).

Слід сказати, що не усі фахівці згодні з таким підходом. Так, відомий французький фахівець у сфері авторського права Андре Керевеєр переконаний, що авторські права є правами людини. В обґрунтування своєї тези він вказує на те, що авторські права, як і права людини загалом, мають фундаментальний характер, оскільки позбавлення таких прав мало б результатом заперечення людського існування й гідності. Відтак, вони являють собою універсальні цінності¹⁵.

Крім того, Андре Керевеєр вказує на нерозривний зв'язок між автором і створеним ним твором, який продовжує існувати, як і права на нього, після його публікації. На його думку, сам Іммануїл Кант однозначно прирівняв авторські права з правами людини, зазначивши, що оскільки письмові твори є дискурсом, притаманним тільки особі, вони належать виключно автору, який таким чином має невідчужуване право, *jus personnalissimus*, на такі твори¹⁶. Викладені аргументи підтримують також деякі інші науковці¹⁷. Зрештою, на користь такої позиції може свідчити також і включення до присвяченої праву власності ст. 17 Хартії основних прав Європейського Союзу положення про охорону інтелектуальної власності¹⁸.

Однак більшість фахівців все ж не є прихильниками ототожнення авторських прав і прав людини. Так, відомий американський юрист Лоренс Р. Хелфер визначає два основні підходи до проблеми співвідношення прав людини та прав інтелектуальної власності загалом: перший розглядає ці дві системи як такі, що знаходяться у фундаментальному конфлікті; другий підхід передбачає співіснування двох систем та спільне вирішення ними проблем установа балансу між інтересами правовласників та інтересами суспільства¹⁹.

Інший відомий науковець, Пітер К. Ю., вказує, що такі крайні підходи, хоча й мають певні плюси й мінуси, однак заважають практичному вирішенню проблем співвідношення прав інтелектуальної власності та прав людини. Зазначені підходи ігнорують той факт, що принаймні деякі елементи прав інтелектуальної власності вже охороняються на міжнародному і регіональному рівнях як права людини, хоча інші елементи цих прав не мають жодних характеристик прав людини. Тому набагато більш важливим питанням за даних обставин є пошук шляхів ослаблення напруги та вирішення конфлікту між тими елементами прав інтелектуальної власності, які мають характер прав людини, та тими, які такого характеру не мають²⁰.

Автор цієї статті схильний погодитися із думкою Пітера К. Ю. про те, що деякі права інтелектуальної власності мають характер прав людини та як такі повинні охоронятися положеннями відповідних міжнародних і регіональних угод про права людини. Більшою мірою це стосується особистих немайнових прав, меншою – майнових²¹.

Проте питання про те, які саме права автора є правами людини, залишається відкритим. Очевидно, що підходи до особистих немайнових і майнових прав автора у контексті їх віднесення до прав людини будуть відрізнятися. У першому випадку до фундаментальних прав можна віднести визначені Бернською конвенцією право авторства та право на цілісність твору. Інші особисті немайнові права автора, зокрема право на авторське ім'я та право на оприлюднення твору, не можуть бути повною мірою віднесені до прав людини, хоча і містять певні їх аспекти.

Що ж до майнових прав автора, то тут ситуація набагато складніша. Як зазначалось вище, Загальна декларація та Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права надають захист лише матеріальним інтересам автора у зв'язку з будь-якими створеними ним науковими, літературними чи художніми працями. При цьому коло таких інтересів не визначається, що дає привід для різних підходів та інтерпретацій.

У зв'язку з цим не можна не згадати практику Європейського суду з прав людини, який в останні кілька років все більше схильний розглядати справи, пов'язані з інтелектуальною власністю. Правовим обґрунтуванням для розгляду таких справ є, серед іншого, ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка передбачає захист власності. На думку ЄСПЛ, захист, що надається зазначеною статтею, розповсюджується також і на інтелектуальну власність. Наприклад, у своєму рішенні від 11 січня 2007 р. у справі за заявою компанії «Анхойзер-Буш Інк.» проти Португалії Велика Палата Європейського суду з прав людини дійшла висновку, що «стаття 1 Першого Протоколу до Конвенції застосовна до інтелектуальної власності як такої». Аналогічне рішення про застосовність ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції ЄСПЛ прийняв у справі «Мельничук проти України» (заява № 28743/03), що стосувалося можливого порушення авторських прав заявника.

Велика Палата також визнала прийнятною для розгляду заяву компанії «Анхойзер-Буш Інк.», яка обґрунтовувала порушення її права власності відмовою у реєстрації знака для товарів і послуг за поданою нею заявкою, визнавши тим самим, що поняття «матеріально-правових інтересів», охоронюваних ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції, є досить широким²². Слід також зауважити, що межі захисту, наданого Конвенцією, постійно змінюються, оскільки ЄСПЛ неодноразово підкреслював, що Конвенція є живим інструментом і повинна тлумачитися з точки зору сьогодення.

Таким чином, загальний підхід міжнародних організацій та значної кількості фахівців до співвідношення між правами людини і авторськими правами полягає у принциповому розмежуванні цих понять, а також зазначенні відмінностей між моральними і матеріальними інтересами авторів, захист яких є основоположним правом людини, та особистими немайновими і майновими правами авторів. Слід проте відмітити, що певні аспекти зазначених прав авторів охороняються в якості прав людини на міжнародному та регіональному рівні. Це стосується не тільки права авторства та права на цілісність твору, фундаментальний характер яких не заперечується, а й майнових прав автора. Необхідність охорони матеріальних інтересів автора твору чи об'єкта промислової власності як складових права людини на власність послідовно визнається Європейським судом з прав людини. Однак на міжнародному рівні такої послідовності у підходах до досліджуваного питання не спостерігається.

Загалом можна констатувати, що проблема співвідношення авторських прав і прав людини далека від свого остаточного вирішення. Вона потребує подальшого теоретичного осмислення з урахуванням практичних підходів, які існують у тому числі на міжнародному та регіональному рівнях. За таких обставин доцільною вбачається більш активна розробка даної теми вітчизняними фахівцями.

¹ Report on the rule of law CDL-AD(2011)003rev, adopted by the Venice Commission at its 86th plenary session (Venice, 25–26 March 2011) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev-e)

² *Laurence R. Helfer, Graeme W. Austin. Human Rights and Intellectual Property: Mapping the Global Interface.* Cambridge: Cambridge University Press. – P. 34.

³ Конституція України: Науково-практичний коментар / В. Б. Авер'янов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулін та ін. ; ред. кол.: В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевой та ін. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2003. – 808 с.

⁴ Цивільне право : підруч. : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Х.: Право, 2011. – Т. 1. – С. 35–36.

⁵ Право інтелектуальної власності: Акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2007. – С. 58.

⁶ Див., напр.: *Кашинцева О.* Права людини та права інтелектуальної власності крізь призму сучасного наукового етосу / О. Кашинцева // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 6. – С. 3–8; *Кашинцева О.* Переосмислення прав інтелектуальної власності з позиції забезпечення прав людини: нові виклики – нові відповіді / О. Кашинцева // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2015. – № 1. – С. 5–10.

⁷ Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989.

⁸ *Drahos Peter.* The Universality of Intellectual Property Rights: Origins and Development // Intellectual Property and Human Rights, a Panel Discussion organized by WIPO in collaboration with the Office of the UN High Commissioner for Human Rights. Geneva, 9 November 1998. – P. 34 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/intproperty/762/wipo_pub_762.pdf

⁹ Intellectual property rights and human rights. Resolution 2000/7, adopted on 17 August 2000 by Sub-Commission on the Promotion and Protection of Human Rights : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ap.ohchr.org/documents/alldocs.aspx?doc_id=8200

¹⁰ Замечание общего порядка 17. Право каждого на пользование защитой моральных и материальных интересов, возникающих в связи с научными, литературными или художественными трудами, автором которых он является (статья 15 (1) с) Пакта), тридцать пятая сессия Комитета по экономическим, социальным и культурным правам. E/C.12/GC/17. 12 января 2006 г. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www2.ohchr.org/english/bodies/icm-mc/docs/8th/HRI.GEN.1.Rev9_ru.pdf

¹¹ Офіційний вісник України. – 2007. – № 75. – Ст. 2809.

¹² Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64.

¹³ Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

¹⁴ Политика в области охраны авторских прав и право на науку и культуру. Доклад Специального докладчика в области культурных прав Фариды Шахид. 24 декабря 2014 г. A/HRC/28/57 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/28/57

¹⁵ Kéréver, André. Author's rights are human rights. Copyright bulletin. Vol. XXXII. 1998. – P. 18.

¹⁶ Там само. – С. 20.

¹⁷ Див., напр.: René Cassin. L'intégration, parmi les droits fondamentaux de l'homme, des droits des créateurs des oeuvres de l'esprit // MELANGES MARCEL PLAISANT. 1960. P 225, 229; Michel Vivant. Le droit d'auteur, un droit de l'Homme. Revue internationale du droit d'auteur. 1997. No 174. – Pp. 60–123.

¹⁸ Хартия основных прав Европейского Союза (Ницца, 7 декабря 2000 года) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/card/994_524

¹⁹ Див.: Laurence R. Helfer. Human Rights and Intellectual Property: Conflict or Coexistence? // Minnesota Intellectual Property Review. – 2003. – Vol. 5:1. – Pp. 47–61.

²⁰ Peter K. Yu. Reconceptualizing Intellectual Property Interests in a Human Rights Framework // University of California, Davis. – 2007. – Vol. 40:1039. – Pp. 1077–1078.

²¹ Там само. – С. 1042.

²² Дело «Компания «АНХОЙЗЕР-БУШ ИНК.» против Португалии» [ANHEUSER-BUSCH INC. V. PORTUGAL] (жалоба № 73049/01) // Права человека. Практика Европейского Суда по правам человека. – 2007. – № 4. – С. 38–40.

Резюме

Ващинець І. І. Авторські права на результати інтелектуальної діяльності як права людини: міжнародно-правовий аспект.

Стаття окреслює підхід до авторських прав як прав людини у контексті міжнародних договорів у цій сфері. З урахуванням позицій міжнародних інституцій та визнаних фахівців проводиться аналіз юридичної природи авторських прав і їх співвідношення з правами людини.

Ключові слова: авторські права, права інтелектуальної власності, права людини, міжнародні договори, співвідношення авторських прав і прав людини.

Резюме

Ващинець І. І. Авторские права на результаты интеллектуальной деятельности как права человека: международно-правовой аспект.

Статья очерчивает подход к авторским правам как правам человека в контексте международных договоров в этой сфере. С учетом позиций международных институций и признанных экспертов проводится анализ юридической природы авторских прав и их соотношение с правами человека.

Ключевые слова: авторские права, права интеллектуальной собственности, права человека, международные договоры, соотношение между авторскими правами и правами человека.

Summary

Vashchynets I. Author's rights on results of intellectual activity as human rights: international legal aspects. The article outlines an approach to author's rights as human rights in the context of international human rights treaties. Taking into account the views expressed by international institutions and eminent experts, the legal nature of author's rights and their intersection with human rights are analyzed.

Key words: author's rights, intellectual property rights, human rights, international treaties, intersection between author's rights and human rights.